

19.03.2014, ora 08.00

RE: Ședința Cabinetului de Miniștri din 19.03.2014.

Domnului Iurie LEANCĂ,
Prim-ministru al Republicii Moldova

Stimate Domnule Prim-ministru,

Vă aducem la cunoștință opinia președintelui CNP, în baza consultărilor cu coordonatorii grupurilor de lucru ale CNP și cu membrii CNP, în privința unor proiecte de legi și acte normative de pe ordinea de zi ([OZ](#)) a [Cabinetului de Miniștri din 19.03.2014](#).

Regretăm faptul că pentru ședința Guvernului din 12 martie nu au fost publicate pe site sau expediate părților interesate toate materialele aferente subiectelor discutate. Astfel, pentru majoritatea subiectelor lipsește nota informativă și tabelul divergențelor, pentru subiectele nr. 10, 12 și 13 (avize la inițiativele legislative ale unor deputați) lipsește textul inițiativei legislative și nota informativă, iar pentru subiectele nr. 8 și 9 (o normă sanitar-veterinară și o reglementare tehnică) nu a fost anexată și nu se cunoaște dacă a fost elaborată analiza impactului de reglementare.

Reamintim că, în conformitate cu art. 42 din Regulamentul privind asigurarea transparenței și art. 12 din Regulamentul Guvernului Republicii Moldova, aprobat prin HG Nr. 34/2001, **subiectele examinate în ședința Guvernului se anunță și materialele suplimentare se expediază cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data preconizată a ședinței.**

Mai jos, ne referim la chestiunile care, în opinia noastră, trebuie aduse la cunoștința Prim-ministrului pentru că au o importanță majoră și CNP are observații vizavi de conținut (secțiunea 1)), sau procedura de adoptare (secțiunea 2)).

1) OPINIA CU REFERIRE LA SUBIECTELE DIN OZ LA CAPITOLUL CONȚINUTULUI OBIECTULUI DE REGLEMENTARE:

1.1. Subiectul 2. Pentru aprobarea Planului de acțiuni pe anii 2014-2016 cu privire la implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a criminalității organizate pe anii 2011-2016

Considerăm că planul de acțiuni pentru implementarea strategiei trebuie revizuit luând în considerație necesitatea scurtării perioadei de cel mult 2 ani, includerea acțiunii de evaluare a implementării planului pentru perioada precedentă, formularea exactă a obiectivelor și rezultatelor așteptate pe fiecare domeniu, formularea indicatorilor de impact și modalității de informare a societății.

Intenția: Planul de acțiuni are ca obiectiv implementarea [Strategiei naționale de prevenire și combatere a crimei organizate pe anii 2011-2016](#) pentru perioada anilor 2014-16, adică pînă la sfîrșitul termenului de acțiune a politicii naționale, coordonarea implementării căreia revine [Consiliului național de coordonare a activităților de prevenire și combatere a criminalității](#). Planul vine să înlocuiască [Planului de acțiuni pe anii 2012-2013](#) (textul nu este accesibil).

Concluzii:

1. Strategia dată este un document de politici programatic adoptat în 2011 de combatere a fenomenului crimei organizate în 8 domenii cheie (1.droguri, 2.trafic de ființe, 3.contrafacerea valutei, 4.crime informatice, 5.trafic internațional vehicule, 6.spălare a banilor, 7.viața persoanei, 8.crime deosebit de grave), însă din Nota informativă nu reiese că există o evaluare a a implementării Strategiei pentru a înțelege în ce măsură obiectivele de combatere a fenomenelor infracționale au fost realizate (există doar o referință generală la investigații științifice de analiză a consecințelor reglementărilor în materie) și care este rolul și implicarea Consiliului național.
2. Implementarea strategiei date este un efort de colaborare a abordărilor de prevenire și de reprimare folosind întregul set de instrumente de politici, însă din Nota informativă nu reiese înțelegerea.
3. Lipsesc constatările sau referințele la evaluări care justifică setul de acțiuni propus privind amploarea fenomenelor infracționale în domeniile vizate și care a fost contribuția anterioară de combatere a fenomenelor, care sunt constrângerilor, riscurile în realizarea obiectivelor.
4. Analiza obiectivelor V și VI (pagina 8-9) care se referă la atingerea obiectivelor concrete de combatere a fenomenelor infracționale constatăm lipsa obiectivelor concrete pe fiecare domeniul infracțional din strategie, lipsesc indicatorii de performanță și de impact (toți indicatori specificați sunt niște indicatori de proces (instrucțiuni, reglementări) și generale) pentru fiecare domeniu specificat, fapt care împiedică posibilitatea evaluării realizării Planului de acțiuni și a Strategiei în întregime de către Guvern și societatea.

Recomandări privind îmbunătățirea Planului de acțiuni¹:

1. *Instituirea procesului autentic anual de evaluare și raportare privind implementarea planului și a strategiei cu implicarea actorilor interesați cu publicarea constatărilor, concluziilor privind impactul creat* (folosind: a) incidența crimelor², b) sondajele sociologice, studiu percepțiilor populației și a grupurilor specifice^{3,4}, c) studiu comparativ al datelor și tendințelor din alte țări din regiune⁵),
 2. Formularea obiectivelor specifice și relevante realităților sociale pentru reducerea fenomenului infracțional în domeniile Strategiei cu identificarea indicatorilor de performanță și de impact,
 3. Reformularea indicatorilor de performanță astfel încât aceștea să includă indicatorii de impact asupra fenomenului infracțional, spre exemplu reducerea cu cel puțin 30% fenomenul sau elementelor infracționale, etc.
 4. Instituirea mecanismelor de raportare asupra rezultatelor obținute și a contribuției fiecărei instituții implicate (MAI, Procuratura, etc), anume:
 - publicarea informațiilor privind aspectele instituționale, metodologice, legale, de rezultat, de organizare a activității și îndeplinirea indicatorilor de performanță^{6,7},
 - ghidurile metodologice și cerințele pentru investigare a cazurilor și situațiilor generice^{8,9,10,11}.

¹ A se vedea Evaluarea mecanismelor de responsabilitate instituțională în Poliție, 2014, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), www.CReDO.md

² Colectarea datelor sistematice privind incidența infracțiunilor la nivelul național și regional în Canada: <http://www23.statcan.gc.ca/imdb/p2SV.pl?Function=getSurvey&SDDS=3302&lang=en>

³ General Social Survey on victimization, <http://www5.statcan.gc.ca/bsolc/olc-cel/olc-cel?catno=85F0033MWE&lang=eng>

⁴ National Crime Victimization Survey in the US, <http://www.bjs.gov/index.cfm?ty=dcdetail&iid=245>

⁵ The US Department of Justice Strategic Plan and Attorney General's priorities <http://www.justice.gov/jmd/strategic2012-2016/DOJ-Strategic-Plan-2-9-12.pdf>

⁶ Exemple de planuri anuale din Anglia: http://www.cps.gov.uk/publications/docs/cps_business_plan_2013_-_14.pdf

⁷ Exemple de planuri actualizate anual din Anglia:

http://www.justice.qld.gov.au/_data/assets/pdf_file/0020/215921/ODPP-Annual-Report-2012-13.pdf

⁸ Metodologia și ghidurile pentru activitatea de procuror din Anglia

http://www.cps.gov.uk/publications/docs/code_2013_accessible_english.pdf

- folosirea bugetelor¹² și resurselor administrative¹³ pentru atingerea obiectivelor, informația privind unele cazuri sensibile^{14, 15, 16}.

1.3. Subiectul 6. Cu privire la aprobarea Programului „Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2014-2016)”

1.3. Subiectul 7. Pentru completarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 127 din 8 februarie 2008

Nu susținem adoptarea modificărilor [Regulamentul de formare și utilizare a mijloacelor Fondului național pentru dezvoltarea regională](#) pe motiv că modificările reprezintă de facto o formă a ajutorului de stat în favoarea unor companii private.

Intenția: Acordarea mijloacelor financiare din Fondul național pentru dezvoltarea regională pentru parcurile industriale în scopul dezvoltării infrastructurii și conectării la utilitățile publice prin includerea în obiectivele (art. 5, a)) și mijloacele (art.22 c)).

Modificările implică interferențe directe cu [legea cu privire la ajutorul de stat](#) și [legea concurenței](#) prin posibilitatea tratamentului legiferat preferențial nejustificat și transparenței reduse de gestionare a banilor publici. Toate parcurile industriale reprezintă agenți economici - gestionarii afacerilor – actualmente fiind beneficiarii de câteva forme de ajutor de stat (facilități fiscale, regim facil de activitate și control de stat, conectare la utilitățile publice), o parte din parcuri industriale reprezintă agenți economici unici. Posibilitatea acordării sprijinului financiar, în special neplafonat, pentru dezvoltarea infrastructurii și pentru conectarea la utilitățile publice este o formă clară legiferată de acordare a ajutorului de stat.

Statutul de parc industrial deja reprezintă un tratament favorabil datorită facilităților menționate, acordarea ajutorului de la bugetul de stat neplafonat conferă ajutorul de stat suplimentar, care în formula actuală a regulamentului, nu indică necesitatea respectării prevederilor legii cu privire la ajutorul de stat de notificare imediată și solicitare în unele condiții a avizului din partea Consiliului Concurenței. În Nota informativă și Tabelul divergențelor nu se regăsește opinia Consiliului Concurenței.

Recomandăm:

⁹ Metodologia și ghidurile pentru activitatea de procuror din Australia

http://www.justice.qld.gov.au/_data/assets/pdf_file/0015/16701/Directors-guidelines.pdf

¹⁰ Metodologia și ghidurile pentru activitatea de procuror din Statele Unite

<http://www.kitsapgov.com/pros/StandardsGuidelines2007.pdf>

¹¹ Metodologia și ghidurile pentru activitatea de procuror din Anglia, <http://www.cdpp.gov.au/wp-content/uploads/CDPP-GDM-Policy-Framework.pdf>

¹² <http://www.cdpp.gov.au/wp-content/uploads/2013/11/PBS2013-2014-CDPP.pdf>

¹³ http://www.cps.gov.uk/publications/docs/supply_estimates/CPS_Main_Estimate_2013-14.pdf

¹⁴ http://www.cps.gov.uk/publications/performance/case_outcomes/2013_12/london.pdf

¹⁵ http://www.cps.gov.uk/publications/performance/conditional_cautioning/conditional_cautioning_data_Q3_13_14.pdf

¹⁶ http://www.unafei.or.jp/english/pdf/CJSJ_2011/10Appendics.pdf

1. Amânarea adoptării modificărilor propuse pe motiv că acestea reprezintă o formă directă legiferată a ajutorului de stat neplafonat care ridică contradicții cu legea cu privire la ajutorul de stat.
2. În experiența regională, rezidenții parcurilor industriale pot deveni beneficiari ajutorului de stat PLAFONAT, însă nu parcurile industriale ca atare, prin urmare accesul la ajutorul de stat trebuie realizat pentru rezidenții acestora (În experiența României sau în Slovacia există programe și scheme de sprijin pentru rezidenții parcurilor industriale, acestea fiind plafonate cu 200 000 euro.¹⁷).
3. Procedura de funcționare a de asigurat un nivel mai înalt de transparență pentru acordarea mijloacelor din fondurile de dezvoltare regionale, (capitolul IV, Modul de funcționare a Consiliului regional din regulamentul cadru a Consiliului regional) inclusiv:
 - a. *Anunțarea concursului pentru acordarea ajutoarelor financiare nerambursabile cu enunțarea criteriilor de evaluare a propunerilor prin plasarea informației pe fiecare obiect al privatizării. Termenul desfășurării procedurii va fi suficient*¹⁸,
 - b. Plasarea publică a listei aplicanților și celor selectați pentru participare inclusiv a explicațiilor privind decizia de a nu admite unii aplicanți, dacă aceștia există,
 - c. Publicarea câștigătorilor și publicarea Contractului final semnat cu fiecare câștigător,
 - d. Publicarea rapoartelor și informațiilor despre întreaga procedură de implementare pe pagina electronică a autorității responsabile de acest proces.
 - e. Pentru referință și comparație pot fi aduse platformelor electronice din Europa și America de nord pentru procedurile de acordare a ajutoarelor nerambursabile și de licitații publice¹⁹:
 - Uniunea Europeană (UE): <http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>,
 - Irlanda: etenders.gov.ie,
 - Marea Britanie: <http://gps.cabinetoffice.gov.uk/>,
 - Statele Unite ale Americii (SUA): 1) fbo.gov și 2) usaspending.gov,
 - Canada: <http://buyandsell.gc.ca>,
 - Federația Rusă: <http://zakupki.gov.ru>.

Pentru vizualizarea informației despre licitațiile publice nu se cere înregistrare sau autorizare, inclusiv pentru a accesa informația generală despre fiecare licitație (caracteristicile licitației, documentația generală, termenii). Înregistrarea se solicită doar pentru candidații la procesul de licitație.

2) CONSTATĂRI CU PRIVIRE LA NEÎNCADRAREA DEPLINĂ A UNOR PROIECTE DE REGLEMENTĂRI ÎN PROCEDURA DE TRANSPARENȚĂ DECIZIONALĂ

¹⁷ Ajutorul de stat pentru investiții în parcuri industriale, oct 2013

<http://www.kpmg.com/RO/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Newsflashes/Tax/Direct-Tax-Newsflash/Documents/TNF-301-EN-RO.pdf> , în Slovacia

http://www.cechova.sk/EN/Documents/Publikacie/State_Aid_and_Investment_Incentives_in_Slovakia.pdf

¹⁸ 24. The general principles for a public tendering process are:

(a) The tender notice should be widely publicized and should provide summary information on the assets, should fix the date of bidding and should invite prospective bidders to obtain the tender document; World Bank Guidelines on privatisation, 2002

¹⁹ Rezolvarea curențelor transparenței decizionale a Guvernului Republicii Moldova perioada: 04.2012-12.2013, Consiliul Național pentru Participare (CNP), www.CNP.md

Atenționăm că unele proiecte de legi sau proiecte de acte normative nu sunt supuse integral procedurii de consultare conform cerințelor [Legii privind transparența în procesul decizional](#) nr. 215-217 din 05.12.2008 și [Procedurilor interne ale Cancelariei de Stat de asigurare a transparenței în procesul decizional](#) din 22.04.2010.

Pentru [\(OZ\) a Cabinetului de Miniștri din 12.03.2014](#), o serie de proiecte de legi și acte normative pe ordinea de zi nu s-au încadrat în cerințele procedurii de transparență decizională.

Neîncadrarea proiectelor de acte legislative și normative:

1) Nr .

2) Nr .

3) Nr .

4) Nr .

5) Nr .

6) Nr .

Neîncadrarea proiectelor de acte decizionale colegiale în forma de avize:

7) Nr .

8) Nr .

9) Nr .

Stimate Dle Prim-ministru, prin acest mesaj CNP își manifestă sinceră atitudine de cooperare și dialog constructiv, avînd ca scop comun îmbunătățirea calității actului de guvernare.

Cu considerațiune,

Din partea Consiliului Național pentru Participare (CNP),

Sergiu Ostaf, Președintele CNP